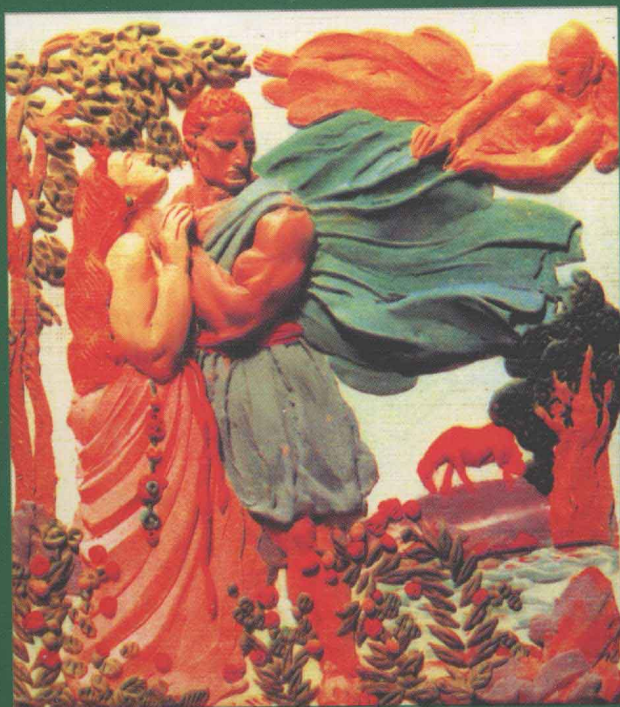

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئېپوس

ئىستېلاپى ئانېئاس

(رىسم)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئېپوس

ئىستېلاپى ئانېئاس

ئەسلى ئاپتورى : ۋىرگىل (رىم)

مەزىنە مەھمۇتىمىن
تەرجىمە قىلغۇچىلار : خالىمۇرات ئىمىن

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

بۇ كىتاب جىلدىن فوتو سۈرەت نەشرىياتىنىڭ 1994 - يىلى 4 -
ئاي 1 - نەشرى، 1994 - يىلى 4 - ئاي 1 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە
ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据吉林摄影出版社 1994 年 4 月第 1 版，1994 年 4 月
第 1 次印刷本翻译出版。

مەسئۇل مۇھەررىرى: رەيھانگۈل قۇربان
مەسئۇل كوررېكتورى: رەناگۈل ئابلىمىت
پىلانلىغۇچى: ئەركىن ئىبراھىم پەيدا

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئېپوس
ئىستېلاچى ئانىئاس
ئەسلى ئاپتورى: ۋىرگىل [رىم]
مەرىپەم مەمتىمىن
تەرجىمە قىلغۇچىلار: خالمۇرات ئىمىن

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348-ئۆي)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى
شىنجاڭ لۇڭخېدا باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
850×1168 م، 32 فورمات، باسما تاۋىقى 8.25
2005 - يىلى 7 - ئاي 1 - نەشرى
2005 - يىلى 7 - ئاي 1 - بېسىلدى

تىراژى: 1—4000

ISBN7-228-09500-6

يەككە باھاسى: 11.00 يۈەن (ئومۇمىي باھاسى 110.00 يۈەن)

图书在版编目(CIP)数据

征服者阿涅埃阿斯/(古罗马)维吉尔著;玛丽亚木·买买提伊明,哈力木拉提·伊明译. —乌鲁木齐:新疆人民出版社,2005.7

ISBN 7—228—09500—6

I. 征… II. ①维… ②玛… ③哈… III. 史诗—古罗马—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I546.22/

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 082961 号

责任编辑:热依汗古丽·库尔班

责任校对:热娜古丽·阿布力米提

出版策划:艾尔肯·伊不拉音·飞达

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路348号 邮编:830001)

新疆新华书店发行

新疆隆益达印务有限公司印刷

850×1168毫米 32开本 8.25印张

2005年7月第1版 2005年7月第1次印刷

印数:1—4000

ISBN 7—228—09500—6

单价:11.00元(总定价:110.00元)

قىسقىچە مەزمۇنى

مەن ئۇرۇش ۋە بىر ئادەم ھەققىدە سۆزلىمەكچى. بۇ ئادەم تەقدىرنىڭ قوغلىشى بىلەن، ئۇرۇش ئوتى يەرۇ ئاسماننى قاپلىدى. خان ترويا دېڭىز قىرغاقلىرىدىن بىرىنچى بولۇپ ئايرىلىپ، ئىتالىيىنىڭ لاۋنىئوم دېگەن يېرىگە كېلىدۇ. ئەرش ئىلاھى يۇپىتېرنىڭ شەپقەتسىز خوتۇنى يۇنو ئۇنىڭغا بەك ئۆچ بولغانلىقتىن، ئۇ مەيلى سۇ يولى ياكى قۇرۇقلۇق بىلەن يول يۇرسۇن، يول بويى ئۇنىڭغا ئېيتىپ تۈگەتكۈسىز قىيىنچىلىق ۋە مۈشكۈلاتلارنى پەيدا قىلىپ قىينايدۇ. ئۇ ئۇرۇشنىڭ ئازاب - ئوقۇبەتلىرىنى باشتىن كەچۈرۈپ، مىڭبىر مۇشەققەتتە ۋە تىنىنىڭ ئىلاھىنى لاتىئومغا ماكانلاشتۇرىدۇ. ئەنە شۇنىڭدىن باشلاپ لاتىن مىللىتى، ئالبا پادىشاھلىرى ۋە رىمنىڭ ھەيۋەتلىك سېپىللىرى بارلىققا كېلىدۇ. بۇ كىشى ئىلاھ ۋېناس (ۋېنۇس) بىلەن قەھرىمان ئانكىسېسنىڭ ئوغلى، ترويانىڭ داھىيسى ئۇلۇغ ئانېئاس. ھەيۋەتلىك ئىدىيى تېغى ئۇنىڭغا قالتىس جاسارەت ۋە غەيۇرلۇق بەخش ئەتكەنلىكى، شادىمان تەبىئەت ئىلاھىسى ئۇنىڭغا ئاجايىپ قاملاشقان سۈمبات، نۇرانە چىراي ئاتا قىلغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ پېشانىسىدىن ئىلاھلارغا خاس ئېسىلزاڭلىك، ۋۇجۇدىدىن تەڭداشسىز جەسۇرلۇق، شىجائەت ئىپادىلىنىپ تۇرىدۇ. مەزمۇت، كەڭ مۇرىلىرى بۈيۈك ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئېلىشقا تەييار تۇرىدۇ. ئۇلۇغۋار ئىرادە ۋە ئالەمشۇمۇل تۆھپىلىرى تۈپەيلى ئۇ كېيىن چوقۇم ئىلاھلار قاتارىدىن ئورۇن ئالىدۇ. تەڭرىشاھ يۇپىتېرنىڭ بىر تۈركۈم ترويا ئەۋلادىنى كۈنلەر.

نىڭ بىرىدە بىپايان زېمىنغا ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان بىر مىللەتكە ئايلاندۇرۇشى، بۇ مىللەتنىڭ تاغنى تالقان قىلغۇدەك كۈچ - قۇدرەت، تەڭداشسىز باتۇرلۇق كۆرسىتەلەيدىغان ئەسكىرىي كۈچ بىلەن تىرىلارنىڭ شەھەر - قەلئەلىرىنى يوق قىلىپ، لىۋىيىنىڭ تۇغ - ئەلەملىرىنى يىقىتىپ، بۈيۈك ئىتالىيە دۆلىتىنى بەرپا قىلىدىغانلىقى تەقدىرگە پۈتۈلگەن.

ئەمما، تىرىلارنىڭ قەلئەسى كاتەيكى ئەسلىي تەڭرىشاھ خا-
نىشى يۇنو ئىنتايىن ياخشى كۆرىدىغان جاي بولۇپ، يۇنونىڭ
يىراقتىكى ئىتالىيە ۋە دىب دەرياسىنىڭ ئۇدۇلىدىكى يېرى مۇن-
جەت، نېمىتى مول، خەلقى باي - باياشات بۇ جاينى زېمىندىكى
بارلىق جاينىڭ خوجىسىغا، تاجىدارغا ئايلاندۇرۇش ئويى بار
ئىدى. ۋەھالەنكى، تىرويانىڭ قەد كۆتۈرۈپ چىقىش تەقدىرى
ئۇنىڭ بۇ شېرىن چۈشىنى بەربات قىلىۋەتتى. ئۆز ۋاقتىدا تىرويا
شاھزادىسى پارس ئۇنىڭ گۈزەل ھۆسن - جامالىغا نەزەر -
كۆزىنى سالماي، ئۇنى نومۇسقا قويغان ۋە قاتتىق غەزەپلەندۈرگە-
نىدى. ئۆزى بىۋاسىتە قاتناشقان دەھشەتلىك تىرويا ئۇرۇشى ئۇ-
نىڭ ئۆچمەنلىكىنى تېخىمۇ كۈچەيتكەنىدى. شۇ سەۋەبتىن يۇنو
تىروياقلارنىڭ بۇ ئەۋلادىنى، باتۇر، قەھرىمان ئاكىللىسىنىڭ
قولىدىن تەلىيى ئوڭ كېلىپ قۇتۇلۇپ چىققان تىروياقلارنى
توسقۇنلۇققا ئۇچرىتىپ، تەقدىرنىڭ زەربىسى بىلەن بېپايان
دېڭىز - ئوكيانلاردا يىل - يىللاپ قاڭغىپ يۈرۈپ، ئۆز يۇرتىنى
تاپالماي، ھېلى ئۇ يەردە، ھېلى بۇ يەردە سەرسان - سەرگەردان
بولۇپ يۈرىدىغان قىلىۋېتىش نىيىتىگە كەلدى.

شەپقەتسىز يۈنۈ قانچىلىغان ئىلاھلارنى تروپاللىقلارغا ئۇچ قىلىۋېتىر؟ قانچىلىك بوران - چاپقۇن ۋە ۋابا بىلەن ئۇلارنى قىينار؟ ئۇلارنى قانچىلىغان تۇزاق قۇرۇپ، پاتقاققا مىلەر؟ ئىلا-ھەنىڭ ئوغلى ئانىئاس قانداق بالا - قازاغا يولۇقار ۋە قانداق سىناقلارغا دۇچ كىلەر - ھە!

مۇندەرىجە

1	بالا - قازا قوشلاپ كېلەر	بىرىنچى قىسسە
3	ئىلاھەنىڭ ئىلتىجاسى	ئىككىنچى قىسسە
7	مېھىر - شەپقەت	ئۈچىنچى قىسسە
13	قىلتاققا چۈشۈش	تۆتىنچى قىسسە
20	قانلىق پاجىئە	بەشىنچى قىسسە
33	تەڭرىنىڭ ئەمرى	ئالتىنچى قىسسە
39	تۈگىمەس خېيىمخەتەرلەر	يەتتىنچى قىسسە
	خەتەر ئىچىدە ھاياتلىق يولى	سەككىزىنچى قىسسە
45	تېپىش	
	ئۆڭكۈردە يامغۇردىن پاناھ-	توققۇزىنچى قىسسە
51	لىنىش	
61	دېدو ئەقلىدىن ئازدى	ئونىنچى قىسسە
67	سۆيگۈنىڭ قۇربانى بولۇش	ئون بىرىنچى قىسسە
73	قەبرە بېشىدا	ئون ئىككىنچى قىسسە
77	باتۇرلار بەيگىدە	ئون ئۈچىنچى قىسسە
84	رەھىمسىز تۆمۈر مۇشت	ئون تۆتىنچى قىسسە
89	يۇنوننىڭ ھىيلە - مېكرىسى ...	ئون بەشىنچى قىسسە
	باقىي ئالەمنىڭ ئىشكىنى	ئون ئالتىنچى قىسسە
95	قېقىش	

102	 ئەڭ زۇلمەتلىك دۇنيا	ئون يەتتىنچى قىسسە
109	 ئازاب - ئوقۇبەتكە مەھكۇم ئەرۋاھلار	ئون سەككىزىنچى قىسسە
113	 جەننەتتىكى مەنزىرىلەر	ئون توققۇزىنچى قىسسە
119	 لاتىئومغا قەدەم قويۇش	يىگىرمىنچى قىسسە
129	 بالا - قازا كۆرۈنۈپ كەلمەس شۇملۇق ئىلاھەسى ئۇچۇپ ئۆتكەن جايلار	يىگىرمە بىرىنچى قىسسە يىگىرمە ئىككىنچى قىسسە
133		
138	 ئۇرۇش ئوقى بەتلەندى	يىگىرمە ئۈچىنچى قىسسە
143	 دىب دەرياسى ئىلاھىنىڭ يول كۆرسىتىشى	يىگىرمە تۆتىنچى قىسسە
149	 ياردەم سوراش	يىگىرمە بەشىنچى قىسسە
154	 ئانىنىڭ غەمخورلۇقى	يىگىرمە ئالتىنچى قىسسە
158	 كۈچىنى زورايتىش	يىگىرمە يەتتىنچى قىسسە
163	 زىددىيەتلىك بېشارەت	يىگىرمە سەككىزىنچى قىسسە
169	 جەڭ ئېلان قىلىش	يىگىرمە توققۇزىنچى قىسسە
174	 دۈشمەن سېپىگە ھۇجۇم قىلغان باتۇر	ئوتتۇرىنچى قىسسە
181	 كەسكىن جەڭ	ئوتتۇز بىرىنچى قىسسە
186	 تۇرنۇسنىڭ ھەيۋە كۆرسىتىشى	ئوتتۇز ئىككىنچى قىسسە
193	 ئىلاھلارنىڭ تالاش - تارتىشى	ئوتتۇز ئۈچىنچى قىسسە
196	 تېز بېرىپ ياردەم قىلىش	ئوتتۇز تۆتىنچى قىسسە
200	 ھەل قىلغۇچ جەڭ	ئوتتۇز بەشىنچى قىسسە
203	 شاھزادىنىڭ ئۆلۈمى	ئوتتۇز ئالتىنچى قىسسە

ئوتتۇز يەتتىنچى قىسسە	ئىلاھىي قۇدرەتنىڭ قايتا نامايان بولۇشى 207
ئوتتۇز سەككىزىنچى قىسسە	ئاتا - بالىنىڭ تەڭلا ئۆلۈشى 213
ئوتتۇز توققۇزىنچى قىسسە	ئاساسلىق جەڭ ۋە ئاساسلىق يارىشىش 219
قىرىقنىنچى قىسسە	ئاياللارنىڭ جەڭگە چىقىشى ... 227
قىرىق بىرىنچى قىسسە	ئايال قەھرىماننىڭ جاسارىتى 231
قىرىق ئىككىنچى قىسسە	داڭدار سەركەردىنىڭ گۈلى تۈزىدى 236
قىرىق ئۈچىنچى قىسسە	ئانىلىق مېھرى 244
قىرىق تۆتىنچى قىسسە	دۇئەلغا چىقىش 248
قىرىق بەشىنچى قىسسە	بۈيۈك ئىشلار قان ئىچىدە ۋۇجۇدقا كېلىدۇ 252

بىرىنچى قىسىم

بالا - قازا قوشلاپ كېلەر

بىپايان دېڭىز، تروپىكلىقلارنىڭ كېمە ئەترىتى ئاچچىق دېڭىز سۈيىنى بۇزغۇنلىتىپ، تەڭرىنىڭ ئەمرى بويىچە، ئىشغال قىلىندى. خان تروپا زېمىنىدىن تروپا ئىلاھىنى ئىتالىيىگە ئېلىپ كېتىۋاتاتتى. چۈنكى، ئۇلار ئۇ يەردە تروپا شەھىرىنى قايتىدىن بەرپا قىلماقچى ئىدى. ئىتالىيىگە ھەممىدىن يېقىن سىسلىيە ئارىلى يىراقتىن كۆزگە كۆرۈنىدى. ئەپسۇسكى تروپىكلىقلار يۇنۇسنىڭ ئاپەت خاراكتېرلىك بوران - چاپقۇن پەيدا قىلماقچى بولۇۋاتقانلىقىدىن بىخەۋەر ئىدى.

تەڭرىشاھ خانىشى غەزەپتىن ئۆزىنى باسالماي بۇلۇت ماكاندا. غا يول ئالدى. دولقۇن ۋە بوران - چاپقۇن شاھى ئائىئولوس بۇ قۇتلىغانلار ماكاندا تىرىكشىۋاتقان قەھرىلىك بوران، شاۋقۇن سېلىۋاتقان قارا يامغۇرنى غايەت زور غار ئىچىگە سولىۋالغانىدى. بۇنىڭدىن دەرغەزەپكە كەلگەن بوران غارنىڭ مۇستەھكەم تاملارغا قەھرى بىلەن ئۇرۇلغانلىقتىن، جىلغا قورقۇنچلۇق ئەكس سادا. دىن لەرزىگە كەلگەنىدى. يۇنۇ ئائىئولوسنى شۇ تاپتا تىلىنىۋ دېڭىزدا كېتىۋاتقان تروپىكلىقلارنىڭ كېمىلىرىنى ئاغدۇرۇپ ۋە چۆكتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆلۈكلىرىنى دېڭىزغا چېچىۋېتىشكە يېلىنىش ۋە پارا بېرىش ئارقىلىق ئۇناتتى. ئائىئولوس يۇنۇسنىڭ بۇيرۇقىغا ئەمەل قىلىپ، ئىچى كاۋاك تاغنىڭ يېنىغا قارىتىپ ئوق ياغدۇرۇۋىدى، تاغ ئىچىگە سولانغان دەھشەتلىك بوران دەر.

ھال ئېچىلغان جايدىن سەپ تارتقان قوشۇن كەبى ئېتىلىپ چى-
قىپ، ھۆركىرىگىنىچە زېمىندىن ئۆتۈپ دېڭىزغا يوپۇرۇلۇپ
كەلدى.

ھەش - پەش دېگۈچە ئاسماننى قارا بۇلۇت قاپلاپ، دېڭىزنى
قاراڭغۇ تۇن قوينىغا ئالدى. تروپىالىقلار قاراڭغۇدا ئۆلۈم ۋەھى-
مىسى ئىچىدە قالدى. ئانىئاسنىڭ كېمە ئەترىتىدىكىلەر گويا
شامالدا قالغان يوپۇرماقتەك تىترەپ جان تالىشىشقا باشلىدى.
كېمىنىڭ پالاقلىرى سۇنۇپ، بېشى قىڭغىيىپ قالدى. دېڭىز
سۈيى قۇتراپ تاغدەك - تاغدەك يوغان، ئېگىز دولقۇنلىرى بىلەن
كېمىلەرنى خادا تاش، تۇراقسىز چۆكۈندى قۇملارغا سوقۇپ چۆك-
تۈرۈۋەتتى، ئادەملەرنى دېڭىزغا تاشلىدى. لەشكەرلەرنىڭ قورال-
لىرى، كېمە تاختىلىرى ۋە تروپىالىقلارنىڭ قىممەت باھا-
لىق نەرسە - كېرەكلىرى دېڭىزدا لەيلەپ قالدى.

دېڭىز غەزەپلىك دولقۇنلىرى بىلەن ئاستىدىكى لاي - قۇملا-
رنى ئۈستىگە ئېتىپ قاينايتتى. بوران ۋە دېڭىز دولقۇنلىرىنىڭ
قاينىمىدا تروپىالىقلارنىڭ جېنى تۇمشۇقىغا كېلىپ قالغانىدى.
ئانىئاس ئاسمانغا قاراپ ئازابلىق ئىگراپ نالە قىلدى.

بۇ پاچىئەلىك كۆرۈنۈش دېڭىز ئىلاھى نېپتۇنۇسنىڭ ئىچى-
نى سىيرىلدۇردى. ئۇ مېھرىلىك يۈزىنى دېڭىزدىن چىقىرىپ،
دېڭىز دولقۇنلىرىنى تىنچىتتى، قارا بۇلۇتلارنى قوغلىۋەتتى،
جېنى ھەلقۇمغا كېلىپ قالغان تروپىالىقلار ئەڭ يېقىن قىرغاققا
يېتىۋېلىشقا تىرىشىپ پۈتۈن كۈچىنى چىقاردى.

ئىككىنچى قىسىم

ئىلاھەنىڭ ئىلتىجاسى

بۇ يەر دېڭىزغا چوڭقۇرلاپ كىرگەن بىر قولتۇق بولۇپ، دېڭىز دولقۇنلىرى ئۈزلۈكسىز تۈردە ئاراللارغا ئۇرۇلۇپ، بارا - بارا ئاجىزلاپ كېتەتتى. پورتىنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى قىيا تاشلار تىك، خەتەرلىك چوققىلارنى ھاسىل قىلغانىدى. ئۈستىدە - كى دەرخەلەرنىڭ كۆلەڭگىلىرى ئەتراپقا قورقۇنچلۇق، ۋەھىمدە - لىك تۈس بەرگەنىدى. ئانىئاس كاردىن چىققان يەتتە كېمىنى بۇ يەرگە يىغدى. تروپىقالارنىڭ بۇ باتۇر داھىيسى قىياغا چىقىپ كەچلىك تاماق ئۈچۈن يەتتە كىيىك ئېتىپ كەلدى. ئۇ ئېغىر قايغۇ ۋە ئازابىنى ئىچىگە يۈتۈپ، كۆزلىرىگە ياش ئالغان ھالدا قېرىنداشلىرىغا تەسەللى بەردى:

— بۇرادەرلەر، قايغۇرماڭلار، بىز بۇنىڭدىمۇ ئېغىر قايغۇ - ئازابىنى باشتىن كەچۈرگەنىمىز. تروپا ئۇرۇشى ئۇلۇغ شاھىمىز پىرىئامۇسنى ئارىمىزدىن ئېلىپ كەتتى؛ قەھرىمانىمىز ھېكتور جەڭ مەيدانىدا قۇربان بولدى؛ ئاتىلىرىمىز، ئاكا - ئۆكىلىرىمىز، خوتۇنلىرىمىز دەھشەتلىك، پاجىئەلىك تۈردە جې - نىدىن ئايرىلدى؛ بىز دېڭىز ئالۋاستىسى سىكۇللانىڭ غەزىپىنىمۇ كۆرۈپ قويدۇق. قىيالارنىڭ قورقۇنچلۇق ھۆركىرەشلىرىنى ئاڭ - لىمدۇق. يەكچەشمە گىگانىت ئادەم كوكروپوسنىڭ غارلىرىنىمۇ كۆردۇق. تەڭرى بىزنى بارلىق مۇشكۇلاتلاردىن خالاس قىلىدۇ. بىز لاتىئومغا قاراپ ئىلگىرىلەيمىز. چۈنكى، ئۇ يەر بىزنىڭ

ئارامبەخش ماكانىمىز بولىدۇ. بىز ئۇ يەردە قەدىمىزنى رۇس-
لاپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، ھەيۋەتلىك قەلئە، سېپىللارنى
قۇرىمىز. بۇرادەرلىرىم، ۋەتەنداشلىرىم، سەۋرچان بولۇڭلار،
بىز كەلگۈسى ياخشى كۈنلەر ئۈچۈن چوقۇم ئۆزىمىزنى ئوبدان

ئاسرىشىمىز لازىم.

مول، ئوخشىغان تاماقلار ئاچلىق دەردىنى تۈگەتتى. كەلگۈ-
سىدىكى ئىشلار ئۈمىد پەيدا قىلدى. تروپالىقلار تاماقتىن كېيىن
ئۆز - ئۆزىنى ئاۋۇندۇرۇپ، قايغۇ - ھەسرەتنى ئىچىگە يۇتتى.
بۇ چاغدا يۇپىتېر بىلەن ئۇنىڭ قىزى ۋىناس ئاسماندىكى ئەڭ
ئېگىز جايدا دولقۇنلىنىپ تۇرغان دېڭىزغا، قارىسا كۆز يەتمەيدى-
غان قۇرۇقلۇققا، ئەگرى - بۈگرى دېڭىز قىرغاقلىرىغا، مىزىل-
داپ يۈرۈشكەن ئادەملەرگە نەزەر سېلىپ تۇراتتى. ئانىئاسنىڭ
ئانىسى، مۇھەببەت ۋە گۈزەللىك ئىلاھەسى ۋىناس تەڭرىشاھقا
ئىلتىجا قىلدى، ئۇنىڭ كۆزلىرىدە ياش لىغىرلاپ تۇراتتى.

— ھەممىگە قادىر ئاتا -، سىز ئالەمدىكى ۋە زېمىندىكى
بارلىق ئىلاھلارنى تەڭرىشاھقا خاس مەڭگۈلۈك قانۇنىيەت ۋە چاق-
ماقنىڭ قۇدرەت - ھەيۋىسى بىلەن ئىللىكىڭىزدە تۇتىسىز. ماڭا
ئېيتىڭچۇ، سىزنىڭ ئالدىڭىزدا ئۆتكۈزگەن قايسى كەچۈرگۈسىز
گۇناھىم ئۈچۈن، ئوغلۇم ئانىئاس بىلەن تروپالىقلارنى بۇنچە زور
بالا - قازاغا دۇچار قىلدىڭىز، شۇنچىۋالا كۆپ ئادەمنى جېنىدىن
جۇدا قىلدىڭىز، زادى نېمە ئۈچۈن پۈتكۈل دۇنيا ئىشىكىنى چىڭ
تاقىۋېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىتالىيىگە بېرىۋېلىشىغا يول قويمىدۇ؟
ئىنسانلار ۋە ئىلاھلار ئاتىسىنىڭ چىرايىدا تەبەسسۇم پەيدا
بولدى. ئۇ قىزنىڭ گۈلدىن گۈزەل چېھرىگە قاراپ دەيدى:

— ۋىناس، ئەندىشە قىلمىغىن. سېنىڭ ئەۋلادىڭنىڭ كەل-
گۈسى تەقدىرى ئۆزگەرگىنى يوق. مەن ۋەدە قىلغان شەھەر
لارۇنئۇمنىڭ ئېگىز سېپىللىرىنى سەن كۆرەلەيسەن، شۇنداقلا
كۆڭلى - كۆكسى كەڭ ئانىئاسنى يۇلتۇزلار چاراقلاپ تۇرغان
ساماغا سەن ئۆزۈڭ ئايرىپ قويىسەن، سېنىڭ ئارزۇيۇڭ بويىچە
ئۇ ئىلاھلار قاتارىدىن ئورۇن ئالىدۇ. بۇ پىكرىمدىنمۇ يېنىۋالغى-
نىم يوق. شۇغىنىسى، ئىچى زەھەر يۈنۈ تروپالىقلارغا ئۆچ
بولغانلىقتىن، قورققان ئاۋۋال مۇشت كۆتۈرەر دېگەندەك دېڭىز-

نى، زېمىنى، سۈزۈك ئاسماننى ئاستىن - ئۈستۈن قىلىپ
 ھالىنى قويىمىدى. بىراق، ئاخىرقى ھېسابتا ئۇمۇ پىكرىنى ئۆز-
 گەرتىپ مەن بىلەن بىرلىكتە دۇنيانىڭ بۇ ھۆكۈمدارى، سېنىڭ
 ئەۋلادىڭ بولغان رىملىقلارغا شەپقىتىنى ياغدۇرىدۇ. مەن ھازىرلا
 ئىلتىجايىڭنى ئىجابەت قىلىپ، گۆر ئاغزىدىن يانغان بۇ تروپالىق-
 لارنى بىر ئامال قىلىپ ئوبدان ئورۇنلاشتۇراي.
 يۇپىتېر شۇ ئان كاتەيكى زېمىنى ۋە يېڭىدىن قۇرۇلغان قەلئە
 تروپالىق بۇ سەركەردەن كۆچمەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرسۇن، بېرىپ
 ئېيتقىن، دەپ. ئەرەش ئوردىسىدىكى ئەلچىنى يولغا سالدى.

ئۈچىنچى قىسسە

مېھر - شەپقەت

كۈن چىقىشتىن سۈبھى كۆتۈرۈلۈپ، تاڭ نۇرى يۇلتۇزلارنى ئۆز جايىغا يولغا سالدى. ۋېناسنىڭ ھىمايسى بىلەن ئانىئاس ۋە ئۇنىڭ ساداقەتمەن ھەمراھى ئاكتېس كاتەيكىغا قاراپ يول ئالدى.

كاتەيكى فىنىكىلارنىڭ ۋەتىنى بولۇپ، بۇ يەرگە تىرىلەر شەھىرىدىن كەلگەن ئايال دىدو پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈمرانلىق قىلاتتى. دىدونىڭ ئاكىسى پۇل - مال قەستىدە ئۇنىڭ ئېرى، فىنىكىلار ئىچىدىكى ئەڭ باي ئاقسۆڭەك ھىكەيسىنى ئۆلتۈرۈۋەت-كەن. دىدو بۇ زالىم مۇستەبىتنىڭ زىيانكەشلىك قىلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئۆزىنىڭ يېقىن - يورۇقلىرى، ئالتۇن - كۈمۈش قاتارلىق مال - دۇنياسىنى ئېلىپ بۇ يەرگە كېلىپ يېڭى، گۈزەل، ھەيۋەتلىك كاتەيكى شەھىرىنى بەرپا قىلغانىدى. يېڭىدىن بەرپا قىلىنغان بۇ شەھەردە چىرايلىق ئىمارەتلەر، كەڭ يوللار، نۇرغۇن ئادەملەر، پورت، مەيدان ھەمدە يۇنوغا ئاتاپ سېلىنغان ئىبادەتخانا بار ئىدى. بۇ كاتتا ئىبادەتخانىنىڭ ئېگىز، كۆركەم دەرۋازىسى، برونزىدىن قىلىنغان ئىشىك، رام، كېشەكلىرى ئىلاھەنىڭ سۈر - ھەيۋىتىنى نامايان قىلىپ تۇراتتى. ئىبادەتخانىنىڭ تاملېرىدا ترويا ئۇرۇشى تەسۋىرلەنگەن رەسىملەر بار ئىدى. بۇ ئۇرۇشنىڭ خەۋىرى يىراق - يىراقلارغا تارقالغانلىقتىن، بۇنىڭدىن پۈتۈن دۇنيا خەۋەردار بولغانىدى.

ئانبئاس رەسىملەرگە قاراپ يۇنان سەركەردىلىرىدىن ئاگامېم-
نون، مېنبلائۇس، ترويا شاھى پرىئامۇسلارنى تونۇدى. رەسىم-
لەردە يەنە پەي دۇبۇلغا كىيگەن ئاكىللىسىنىڭ جەڭ ھارۋىسىنى
ھەيدەپ قېچىپ كېتىۋاتقان تروپاللىقلارنى قوغلاپ ماڭغانلىقى،
دۇبۇلغا - ساۋۇت كىيىپ، قالقان تۇتقان باتۇر، قەھرىمان ئانې-
ئاسنىڭ يۇنان سەركەردىلىرى بىلەن جەڭ قىلىۋاتقانلىقى تەسۋىر-
لەنگەندى، جەڭ مەيدانىدا چېپىپ يۈرگەن ماننون باشچىلىقىدە-
كى ئېفىئوپىيە جەڭچىلىرى، ئامازوننىڭ ئايال پادىشاھى پېنتېس-
لىئاننىڭ ھىلال ئاي شەكىللىك قالقان تۇتۇپ، ئالتۇق رەڭلىك
پوتا باغلىغان ھالدا ئادەملەر گىرەلىشىپ كەتكەن جەڭ مەيدانىدا
ئۇيان - بۇيان چېپىپ يۈرۈپ، جەڭ قىلىۋاتقانلىقى سۈرەتلەنگەندە-
دى... ئانبئاس بۇ تونۇش كىشىلەر ۋە كۆرۈنۈشلەرگە زور قىزد-
قىش بىلەن تىكىلىپ تۇرغاندا، ئايال پادىشاھ دىدو ئىبادەتخانىغا
كىرىپ كەلدى.

تەڭداشسىز ساھىبجامال دىدو بىرمۇنچە چىرايلىق، ياش
قىزلارنىڭ ھەمراھلىقىدا ئىبادەتخانىغا كىرىپ كەلگەندە، گويا
ئىلاھە دىئانا بىر تۈركۈم پەرىلەرنى ئېلىپ چۈشۈپ ئولوتاس
دەرياسى بويىدا ئۇسسۇل ئوينىغاندا، گۈزەل پەرىلەر ئارىسىدىن
ئۇنىڭ گۈلدىن گۈزەل ھۆسنى بۆلەكچە نۇرلىنىپ، ئەقلىنى لال
قىلغاندەك، دىدونىڭ ئاجايىپ گۈزەل رۇخسارى ئەتراپىنى پارلاق
نۇرغا تولدۇرغاندەك بولدى. توساتتىن كىشىلەرنى ئىككى ياققا
سۈرۈپ يول چىقىرىپ بۇ تەرەپكە كېلىۋاتقانلارغا ئانبئاسنىڭ
كۆزى چۈشۈپ قالدى. بۇلار دېڭىزدە ئايىرىلىپ كەتكەن،
ئۆلۈك - تىرىكلىكىنى بىلەلمەي يۈرگەن تروپاللىق ئانبئاس،
قەھرىمان كروئانتۇس ۋە باشقا تروپاللىقلار ئىدى. ئانبئاسنىڭ
يۈرىكى ھاياجاندىن قاتتىق سوقۇپ كەتتى. ئۇنىڭ يۈگۈرۈپ بې-
رىپ ئايرىلغىلى ئۇزۇن بولغان بۇ قوللارنى چىڭ سىققۇسى،
تونۇش يۈزلەرگە سۆيگۈسى كېپكەتتى. بىراق ئۇ ئون چىقىرالمىدە-